

STOR, STARK OCH OMTYCKT

sid 1/14

FÖRBUNDET VISADE UPP UNGDOMSARBETE I BRYSSEL

EU:s tvärpolitiska grupp för biologisk mångfald, jakt och landsbygd höll seminarium i Bryssel den 6 september med temat Nya jägare, nya utmaningar. Svenska Jägareförbundet var på plats för att visa upp sitt pågående ungdomsprojekt. Det var Daniel Matspers, ungdomsledare i Jägareförbundet Dalarna, kommunikationschef Magnus Rydholm och förbundsordförande Torbjörn Larsson.

- Detta projekt är mycket intressant och spännande. Vi provar helt nya vägar för att nå unga människor. Och vi har vänt på erbjudandet från "detta erbjuder vi" till "vad vill ni göra?", säger Magnus Rydholm.

Projektet pågår till slutet av året och redan nu har förbundet fått många nya insikter.

- Vi märker att det finns ett stort intresse bland unga att följa med på olika aktiviteter, det kan vara jakt eller något annat, men man måste fråga dem. Annonser och erbjudande via sociala medier fungerar inte, säger Daniel Matspers.

- Vi gör en pilot med två olika intressebaserade nätverk. Ett i Stockholm och ett i Dalarna för att kunna se på skillnader och lära oss så mycket som möjligt. Erfarenheterna från projektet kommer sedan troligen att ligga till grund för vårt framtida ungdomsarbete, säger Torbjörn Larsson.

Eftersom förbundet redan nu ser så många positiva effekter av projektet vill man sprida erfarenheterna.

- Det viktigt att visa upp Svenska Jägareförbundet i Europa. Genom detta höjer vi statusen och förståelsen för den nordiska jaktkulturen och den samhällsnytta vi genererar. Så detta är väldigt viktigt, säger Torbjörn Larsson.

JÄGAREFÖRBUNDET PÅ BOKMÄSSAN

Svenska Jägareförbundet deltar även i år på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg. Det är ett bra tillfälle att sprida information om jakt, eftersök och viltmat till många människor som förbundet inte når på annat sätt. Bokmässan är öppen 28 september-1 oktober och Jägareförbundet finns i monter E01:09, nära Studieförbundet och mellan trädgårds- och kockscenen. Jägareförbundet Västra Götaland Väst bjuder på smakbitar av viltmat och företrädare kommer att finnas i montern under mässtdagarna.

NY FILM OM JAKT – SÅ BLIR DU JÄGARE

Vad är jakt, hur blir man jägare och hur går det egentligen till när man tar jägarexamen? Det reder Jaktkunskap i samarbete med Jägareförbundet ut i en nyproducerad film. Filmen finns att se på Youtube.

- Det är en bra instruktionsfilm hur man blir jägare och för att rekrytera folk att börja jaga, säger Magnus Rydholm, kommunikationschef för Svenska Jägareförbundet.

- Den passar också väldigt bra när man till exempel ska visa äldre skolklasser hur jakt går till, tipsar Magnus Rydholm.

NY HANDLINGSPLAN FÖR VILDSVIN

Nu lanserar Jägareförbundet en ny handlingsplan för vildsvin.

- Det här kommer att hjälpa jägarna att i samverkan med markägarna lyckas med förvaltningen framöver, säger Alpo Syväjärvi, regionchef Mitt, som varit med och arbetat fram innehållet.

- Handlingsplanen är förbundets viktigaste styrdokument för förvaltningen av vildsvin. Tre viktiga målområden lyfts fram; samverkan, jakt och foder. Det är tre områden som är avgörande för resultatet i skötseln av vildsvinsstammarna i Sverige. Arbetar man efter innehållet kommer man att ha en bra grund och ett gott stöd för arbetet med den lokala omsorgen av vildsvinsstammarna, vilket också är syftet med handlingsplanen.

Planen vänder sig i första hand till jägarkåren, markägare, övriga brukare och representanter i viltförvaltningsdelegationerna men även allmänheten och politiker kan ha nytta av innehållet.

- Vi hoppas också att denna plan ska hjälpa till i områden med nyetablerade stammar eftersom planen bygger på erfarenheter som vuxit fram i län där vildsvinen förvaltats under en längre tid och på aktuell forskning.

- Vi ställer etiken högt. Vildsvin ska självklart förvaltas med samma höga etiska värderingar som övrigt vilt, det tror jag alla jägare är överens om. Men den höga förökningstakten och vildsvinens förkärlek för jordbruksprodukter innebär utmaningar i förvaltningen. Allt detta har vi tagit hänsyn till vid utformningen av handlingsplanen.

- Jägareförbundet tar också ställning i några viktiga frågor rörande utfodring där vi avråder från användning av sockerbetor. Vi anser att det foder som används ska vara väl sammansatt och anpassat för viltet. Fodrets kvalitet ska vara hög och

utfodringsplatsen ska hållas städad och hygienisk. Vi anser också att utfodring i stödjande syfte inte ska förekomma under vegetationsperioden.

Handlingsplanen är under tryckning och kommer att skickas ut till kontoren under oktober men finns redan nu att läsa och ladda hem på hemsidan (se länk). Det finns också en kortversion på en sida som summerar det viktigaste och som kan delas ut på mässor och likande. En powerpointpresentation kommer att skickas ut till konsulenter. En övergripande artikel ligger på webben (se länk) och den kommer sedan följas upp med mer detaljerade artiklar.

Madeleine Lewander

Litet djur kan välta stora lass

INSATSVECKA MOT VILTOLYCKOR

Det sker i genomsnitt mer än en viltolycka var tionde minut i Sverige. Detta innebär att över 58 000 fordon årligen är inblandade i en viltolycka. Olyckorna måste bli färre. Detta uppmärksammas i Nationella Viltolycksrådets landsomfattande insatsvecka mot viltolyckor den 25 september-1 oktober.

- Till en av de främsta orsakerna till att viltolyckorna ökar hör mer trafik på vägnätet, men kanske också högre hastighet genom förbättrade vägar och fordon, säger Markus Olsson, nationellt ansvarig för eftersöksfrågor på Svenska Jägareförbundet.
- Svenska Jägareförbundet är mycket angelägen om, och bidrar till, att förebyggande åtgärder kommer till stånd. Våra insatser handlar blanda annat om att förmedla och bygga ny kunskap om kopplingarna mellan viltolyckor och viltstammar, areella näringar och till viltets rörelser i landskapet.

Förbered din resa och ta reda på var de flesta olyckorna har skett tidigare. Detta gör du bäst genom att besöka Nationella Viltolycksrådets hemsida, eller hämta appen Viltolycka. Förse dig också med Nationella Viltolycksrådets viltolyckoremsa. Den innehåller information om hur en bilförare kan förebygga en olycka. Den visar bilder på de viltarter som vid sammanstötning ska anmälas till Polisen via 112.

FÖRBUNDET SÄKRAR POSITIV UTVECKLING AV EFTERSÖKEN

Efter en stor arbetsinsats från Jägareförbundet lanseras nya spelregler för eftersöksekipagen i Nationella viltolycksrådet. Nu lanseras nya så kallade hundintyg för Nationella viltolycksrådet (NVR).

- Det nya är främst att hundarnas förmåga att spåra i lina respektive arbeta löst godkänns separat. Nytt är också att för ett ekipage finns alternativa vägar för godkännande. Detta för såväl spårning som löst arbete. Och hunden kan såklart besitta båda förmågorna, säger Markus Olsson, nationellt ansvarig för eftersöksfrågorna på Svenska Jägareförbundet.

- Det nya hundintyget har flera fördelar. En är att vi vinnlägger oss om saklighet vid rekrytering. En annan att rekryteringskraven matchar väl mot kraven som ställs på eftersökshundar.

Jägareförbundets hela arbete med trafikeftersöken bottenar i att minimera trafikskadat vilts lidande, utan att göra avkall på säkerheten. Framtagandet av dessa nya hundintyg är ett av många arbeten för utveckling av verksamheten. När hundintygen börjar gälla och precis vad som gäller i respektive område meddelas av länsansvarig jägare i Nationella viltolycksrådet. Det nya hundintyget rör nyrekrytering av hundar till NVR.

VILTVÅRD GYNNAR RAPPHÖNAN, ARTRIKEDOMEN OCH FÄLTVILTJAKTEN...

Temat för viltbiologernas forskningskongress i Frankrike 22-25 augusti var "Människans påverkan på viltet - vad kan vi göra?" Rapphönans situation fick särskild uppmärksamhet under ett specialistsymposium med fokus på fälthöns.

Rapphönan har minskat kraftigt i Sverige och Europa på grund av det intensifierade jordbruket. Forskning visar att förvaltning för en jaktbar raphönsstam kan bryta trenden. Det handlar om viltvård som skapar livsmiljöer samt predatorkontroll. Samtidigt gynnas fälthare och andra arter som minskat i det moderna jordbrukslandskapet. Forskning kring raphönans nedgång har bedrivits i ett halvsekel. Därför finns idag vetenskapligt beprövade metoder för raphönsförvaltning. På kongressen gavs ett flertal exempel på projekt runt om i världen. Läs mer om kongressen på länken nedan. Här hittar du också Jägareförbundet Skånes broschyr om hur man gynnar fältvilt. <https://jagareforbundet.se/vilt/viltnyheter/2017/09/sa-gynnas-rapphonsen-artrikedomen-och-faltviltjakten/>

Bodil Elmhagen, forskningskommunikatör

... OCH JORDBRUKSVERKET UPPMÄRKSAMMAR JÄGAREFÖRBUNDET SKÅNES FÄLTVILTSPROJEKT

Jägareförbundet Skånes fältviltprojekt har letat sig in på Jordbruksverkets hemsida. Där ger viltvårdaren Magnus Bengtsson på gården Valterslund tips om vad stort och smått som kan göras för att gynna viltet i ett ensartat jordbrukslandskap. Jaktvårdskonsulent Fredrik Jönsson mycket nöjd med att fältviltets behov uppmärksammas av Jordbruksverket.

- Det som står där är bra information om vad jordbrukare och jaktarrendatorer kan göra för att gynna fältviltet.

<https://svenskjakt.se/start/nyhet/jordbruksverket-rekommenderar-viltvard-faltvilt/>

Jan Henricson, Svensk Jakt

FORSKARE VILL HA FLER PROVER FRÅN VITA ÄLGAR

Arbetet med att kartlägga de vita älgarnas DNA fortskrider vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU. Men forskarna vill gärna ha in fler prover.

- Hittar man basthud från en vit älg vill vi gärna ha den, säger färggenetikern Sofia Mikko. Hon berättar att det inte är tal om att några älgar ska sövas för att till exempel blodprov ska tas.
- Det är bara "biprodukter" som används, som till exempel basthud. Färsk spillning går också bra. Någon älg har hittats död och så skjuts det ju en del vita älgar under jakten, fortsätter Sofia Mikko.

Svensk Jakt

DAGS ATT INFÖRA VILTFREDAG

"Jag har tröttnat på att det internationella nätverket Köttfri måndag trummar ut hur vår köttkonsumtion leder till miljöhunger och hälsoproblem. Jag tycker istället att det är dags att hylla viltköttet och lyfta fram hur hälsosamt och hållbart det samtidigt som det är bra för den biologiska mångfalden med mera!"

Det skriver Christina Nilson-Dag på Jägarbloggen. Läs fler intressanta inlägg på <http://blogg.jagareforbundet.se>

FOTO: THOMAS OHLSSON

LÅT JÄGARNA SÄLJA VILDSVINSKÖTT

Svenska Jägareförbundet vill att småskalig försäljning av vildsvinskött direkt från jägarna ska bli tillåtet. Det skulle minska vildsvinsskadorna i jordbruket och öka tillgången på hållbart viltkött till konsumenterna.

- Vi jägare känner ett ansvar att tillsammans med markägare och arrendatorer få ner omfattningen av vildsvinsskadorna och då är ett ändrat regelverk för försäljning av vildsvinskött ett bra verktyg, säger ordförande Torbjörn Larsson.

I Tyskland finns ett fungerande system som mycket väl kan fungera även i Sverige. Det innebär att köttet trikintestas hos godkänt laboratorium och att det sedan finns spårbarhet varifrån det kommer. Samt att jägarna certifieras med en utbildning som säkerställer att köttet är rätt hanterat. Intresset för ekologiska livsmedel ökar, till vilket viltköttet räknas. Det är magert, rikt på mineraler, fritt från tillsatser och läkemedel.

- Viltkött är ett av våra mest klimatsmarta livsmedel, men för att få ut mer till konsumenter behövs enklare regler - som det finns vid försäljning av till exempel älg, hjort och rådjur. Med enklare regler slipper jägarna långa bilkörningar till vilthantlingsanläggningar som ofta är dyrare än betalningen för köttet, vilket idag avhåller jägarna från att både fälla och sälja vildsvin. Det mesta av de 20 000 ton viltkött som fälls årligen hamnar därför i jägarnas egna frysar.

Svenska Jägareförbundet vill att regeringen förenklar regelverket. Det skulle öka jakttrycket på vildsvin och ge fler konsumenter tillgång till naturligt viltkött på tallriken.

FIRAR 50 ÅR I KUSTJAKTENS TJÄNST

I 50 år har Blekinge Sjöjaktvårdsförening slagit vakt om sjöfågeljakten längs kust och i skärgård. Föreningen grundades 1967 för att motverka en drastisk försämring av möjligheten att jaga på allmänt vatten.

Sedan dess har man haft en lång rad frågor att jobba med. När Svenska Jägareförbundet bildade sitt kustråd var det i Blekinge självklart att Sjöjaktvårdsföreningen skulle utse representanter i rådet. På så sätt bevakade man kustjaktens intressen på nationell nivå.

Skytteverksamheten och predatorerhållningen, inte minst av mink, var och är andra viktiga verksamheter. Medlemmar kan köpa holkar och fällor till subventionerade priser, och skottpengar för kråka betalas ut fortfarande.

Att Sjöjaktvårdsföreningen genom sitt arbete fått förtroende märks bland annat genom att man hjälper till med att hålla efter minken i naturreservat och bidrar vid inventeringen av utter. På senare år har Blekinge Sjöjaktvårdsförening också arrangerat säljaktsutbildningar.

Mats Nying

Läs en längre artikel på <http://svenskjakt.se/viltvard/50-ar-kustjaktens-tjanst/>

FOTO: MADELEINE LEWANDER

”RIKSDAGSBESLUTET GÄLLER – INGET ANNAT”

Ett svar på ett brev från ett viltvårdsområde formulerat av en vilthandläggare på länsstyrelsen i Värmland har dragit igång en stor våg av ifrågasättande om vargförvaltningen i Värmland. - Från Svenska Jägareförbundets perspektiv gäller egentligen bara en sak. Det är riksdagsbeslutet - inget annat. Detta ska länsstyrelserna förhålla sig till, säger Torbjörn Lövbom ordförande i Jägareförbundets rovdjursråd.

<https://jagareforbundet.se/aktuellt/forbundsnyheter/>

FJÄLLJAKTEN ÅTER PÅ TAPETEN

Ännu en strid har blossat upp i Myndighetsverige om ändringarna i regelverket kring fjälljakten. Det står klart efter att den statliga myndigheten Kommerskollegium den 6 september skickade ett skarpt formulerat mejl till landets tre nordligaste länsstyrelser där kollegiet menar att ändringarna i regelverket strider mot EU-rätten.

Lars-Henrik Andersson, Svensk Jakt

<http://svenskjakt.se/start/nyhet/fjalljakten-bucht-staller-sig-bakom-lansstyrelserna/>

SÖKES: PERSONALASSISTENT OCH JAKTVÅRDSKONSULENT

Svenska Jägareförbundet söker en personalassistent till det nationella kansliet på Öster Malma samt en vikarie för en jaktvårdskonsulent till Region norr med placering i Umeå under tiden fram till 30 september 2019. Läs mer på

<https://jagareforbundet.se/om/var-verksamhet/jobba-hos-oss/>

RIKSFINAL I NORMA CUP

Årets riksfinal i Norma Cup kuljaktstig gick den 17 september i Strängnäs. I juniorklassen segrade Jonathan Hedlund, Norrby Jsk men därefter var det lika mellan Linnéa Lundstedt, Almunge, och hemmaskytten Alice Grundblad. För att skilja dem åt krävdes det sarskjutning.

Sarskjutningen är på älgbanan med ett vanligt älglop. Skillnaden är att skytten ska försöka få så många poäng som möjligt och får skjuta så många skott man vill. Då blir frågan, så många skott som möjligt eller ta det lite lugnare och vara mer noggrann? Här sköt Alice 10 poäng och Linnéa 18 poäng.

Bäste skytt blev Peter Eriksson, Norrby Jsk, som sköt i yngre oldboysklassen. Men även här krävdes det sarskjutning mellan segraren i veteranklassen Peter Norberg, Eskilstuna, och Peter Eriksson. Här fick Norberg 18 poäng och Eriksson 33 poäng. Dessa båda sköt 129 poäng av 132 möjliga på kulstigen.

I öppenklass vann Arvid Larsson, Norrby Jsk, en poäng före tvåan Daniel Kling, Norrby, och trean John Eriksson, Strängnäs. Det blev sarskjutning även här där Daniel kling sköt 37 poäng. Damklassen vanns av Maria Josefsson, Almunge. De övriga medaljörerna var Annelie Karlsson, Stavsjö och Sussie Lövgren.

Lars Björk

FOTO: MADELEINE LEWANDER

NYTT LAGFÖRSLAG SOM TILLÅTER ÅTELKAMEROR

I juni lämnades betänkandet i utredningen "En ny kamerabevakningslag" som föreslås ersätta dagens kameraövervakningslag. Den nya lagen kan träda i kraft redan i maj 2018. Enklare regler och slopad tillståndsplikt för åtelkameror har varit Jägareförbundets mål under lång tid.

Utredaren föreslår att dagens generella tillståndsplikt för kamerabevakning slopas. Ett tillståndskrav ska gälla endast för myndigheter och vissa andra som utför uppgifter av allmänt intresse. Jägareförbundet tolkar i sitt yttrande detta som att kamerabevakning av vilt, som sker på privatägt område men dit allmänheten har tillträde, omfattas av kamerabevakningslagen men är undantaget kravet på tillståndsplikt. Dock omfattas sådan kamerabevakning av upplysningsplikten enligt 16 § kamerabevakningslagen. Enligt 16 § ska det genom tydlig skyltning lämnas upplysning om bland annat identiteten och kontaktuppgifter till den som ska bedriva kamerabevakningen.

Jägareförbundet tillstyrker "En ny kamerabevakningslag" i huvudsak men föreslår i sitt remissyttrande att kontaktuppgifter vid kameran ska inskränkas till det Jägar-ID som finns i jaktkortsregistret. "Då kan tillsynsmyndigheten få ut nödvändiga uppgifter genom en förfrågan till Naturvårdsverket. Detta för att skydda personen från att utsättas för hot eller trakasserier för den kamerabevakning av vilt personen vill genomföra", skriver förbundet i sitt yttrande. "Sådana hot och trakasserier gentemot jägare blivit vanligare och måste därför beaktas."

Läs hela yttrandet på
<https://jagareforbundet.se/aktuellt/forbundsnyheter/2017/09/jagar-id-vid-viltkameran-for-att-skydda-mot-hot/>

FANTASTISKA INSATER PÅ ALLA ÅRETS MÄSSOR

Nu är årets större mässor, från Jaktiamässan i Umeå i maj till Bosjökloster i augusti, avklarade. Det sammanhängande temat, Sverige är fantastiskt, har tagits emot väl av besökarna och de nya mässkläderna har fått godkänt av förtroendevalda och anställda.

Besökarna har skjutit vildsvinsfeber, svarat på frågor och tävlat om fina priser från Swarovski, Goes, Aimpoint, Eukanuba och Zodiac. Våra konsulenter har svarat på frågor kring jakten och mått horn. Förtroendevalda och andra medlemmar har värvat nya, bemannat montrar och olika aktiviteter. Ett stort tack för allas fantastiska insatser denna sommar!

Helena Schnackenburg, marknadsansvarig

TA EN TITT PÅ ISUZUS NYA PICKUPER!

Pickup 2017 by ISUZU finns i tio olika modeller, anpassade för olika behov. Titta extra noga på modellen Huntsman, som är speciellt framtagen för oss som jägar. Hos ISUZU har medlemmar i Jägareförbundet nio procent medlemsrabatt på samtliga modeller.

För mer information besök
www.isuzuverige.se

Helena Schnackenburg, marknadsansvarig

LRF MÄLARDALEN PÅ ÖSTER MALMA

LRF Mälardalen genomför emellanåt olika former av medlemsaktiviteter. I slutet av september anordnade de tillsammans med Jägareförbundet ett seminarium på Öster Malma med tema vilt-jakt-skadeförebyggande insatser. Totalt deltog ett 100-tal personer.

Dagen började med tre föreläsningar. Professor emeritus Roger Bergström inledde med att berätta om jakt och vilt ur ett historiskt perspektiv där åhörarna fick en intressant resa från landskapslagarnas tid till nutid. Karin Westlund från LRF redogjorde för och reflekterade kring arbetet i en älgförvaltningsgrupp. Per Zakariasson från Jägareförbundet presenterade innehållet i förbundets nya Handlingsplan vildsvin. Han påvisade också vikten av lokalt anpassad förvaltning av våra hjortstammar och vildsvin då tätheterna varierar mycket, även inom län. Förmiddagen avslutades med ett panelsamtal där olika frågeställningar från publiken besvarades.

Eftermiddagen ägnades åt en exkursion på Öster Malma där Fredrik Widemo bland annat visade på ståndortsanpassning som ett viktigt verktyg för att minska viltskador och Per Zakariasson redogjorde för vikten av rätt åtgärder både avseende jakt och förebyggande åtgärder för att minska skador på gröda. Deltagarna fick också information om viltmat och även möjlighet att provsmaka vilda delikatesser.

Hans Johansson, jaktvårdskonsulent

SMAKA VILT PÅ CERVERA

Torsdagen den 5 oktober kommer butikskedjan Cervera och Jägareförbundet testa ett samarbetsevent: Smaka vilt på Cervera. Kocken och jägaren Henrik Norström från restaurangen Lux dag för dag kommer att stycka vildsvin från Öster Malma och prata viltkött, recept, med mera för inbjudna Cerverakunder i Stockholmsregionen.

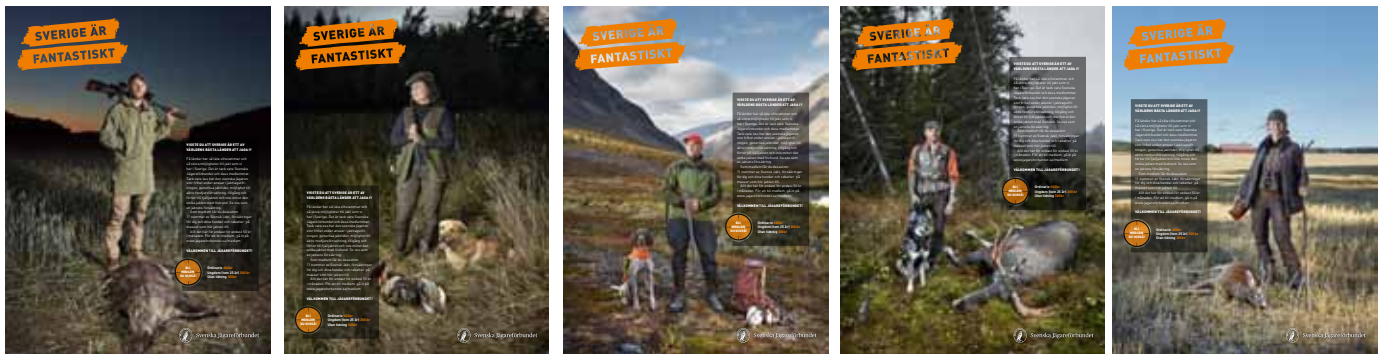
Jägareförbundet är på plats och bidrar med material, hänvisning till viltmat.nu, med mera. Syftet är att öka intresset för att äta vildsvinskött bland allmänheten och att öka acceptansen för jakt.

Christina Nilson-Dag, informationsansvarig

UTÖKAD PROVTAGNING PÅ KNUBBSÄL

Efter önskemål från Naturhistoriska riksmuseet har Naturvårdsverket fattat beslut om att utöka provtagningen i samband med årets skyddsjakt på knobbsäl. Anledningen är att resultatet från provtagningen år 2015 visade att endast hälften av de köns mogna knobbsälshonorna var dräktiga. Det nya beslutet innebär att under perioden 1 oktober 2017-31 mars 2018 ska provtagning ske, och ersättning betalas ut för samtliga knobbsälshonor med en kroppslängd på 130 centimeter eller längre. <https://svenskjakt.se/start/nyhet/vill-ha-utokad-provtagning-pa-knobbsal/>

SNYGGA TRYCKSAKER ATT SÄTTA UPPI ÖVERALLT

Nu finns en serie planscher i A3 med årets kampanj, Sverige är fantastiskt. De är snygga att sätta upp och passar på de flesta platser: skjutbanan, klubbhuset, jaktstugan... Alla skjutbanor har redan fått varsin omgång men självklart har våra länsföreningar och kretsar också nytta av dem. Beställs hos helena.schnackenburg@jagareforbundet.se och kostar ingenting.

Helena Schnackenburg, marknadsansvarig

HÖSTENS NYHETER I WEBBUTIKEN

T-shirt Svenska Jägareförbundet

Klart det ska synas att du är medlem! Ekologisk bomull till herr och dam i ljusgrått eller grönt.

T-Shirt för kvinnliga nätverkare

Ekologisk bomull i ljusgrått eller rosa för dig som är medlem i vårt kvinnliga nätverk.

För enskild medlem kostar en T-shirt 159 kronor och för kontor samt län och kretsar 100 kronor plus frakt.

Vändbar mössa med örnen

För dig som vill välja att synas bara ibland. 50 procent merinoull och 50 procent akryl för bästa slitstyrka, passform och hållbarhet. För enskild medlem kostar den vändbara mössan 199 kronor och för kontor samt län och kretsar 135 kronor plus frakt.

Tunna mössor i flera färger

Tunna sköna mössor. 50 procent merinoull och 50 procent akryl i samma kvalitet som den vändbara modellen. För enskild medlem kostar mössan 169 kronor och för kontor samt län och kretsar 99 kronor plus frakt.

Helena Schnackenburg, marknadsansvarig

JORDEN OCH SKOGEN I STAN I UMEÅ...

De gröna näringarna i Västerbotten arrangerade för tionde året Jorden och Skogen i stan i Umeå. Lantbrukarnas riksförbund samordnade alla organisationer som den 13 och 14 september hade 34 stationer på Forslunda naturbruksgymnasium. Stationerna besöktes av 1 900 skolelever fördelat på årskurserna 4-6.

På Jägareförbundets station fick eleverna träna sina sinnen i vad de hade sett, hört, luktat, känt på och smakat på. Tältet var fyllt med skinn, horn, spillning och viltprodukter, till exempel skosmorning av björnfett. En ljudridå omgav tältet med kronhjortsbröl, brunstljud från en älg, rävs kall, skällande rådjur samt vargyl. Här fanns också flaskor med en "tjäderkvarn" och "tjäderstenar" som visar hur muskelmagen fungerar hos skogsfåglar och hur stenar hjälper till att mala till exempel tallbarr.

...OCH PÅ BERGA NATURBRUKSGYMNASIUM

För fjärde året i rad så arrangerades Bonden i Skolan (Jorden & Skogen i Stan) på Berga Naturbruksgymnasium utanför Stockholm med LRF och Skogsvårdsstyrelsen som huvudarrangör. Arrangemanget som sådant firade 11 år. Det kom cirka 3 000 mellanstadieelever från ett 50-tal skolor, vilket blev nytt rekord.

Lärare och elever fick följa jordens och skogens kretslopp med plantering, skörd och förädling och även upptäcka matens väg från jord till bord. Eleverna fick träffa bönder, olika djur och jägare som informerade om jakt, viltvård och det vilda köttets fördelar. Jägareförbundet Stockholms län har medverkat sedan start och tillsammans med Jägarnas Riksförbund hade vi gemensam monter. Det gavs information om jakt och jägare och vad vi bidrar med till samhället. Sedan fick eleverna sig förevisat skinn, horn och annat från vilda djur. Det ställdes massvis med frågor.

Alla elever fick smaka på torkat älgkött. De fick bara en liten smakbit med informationen om att det skulle kosta 500 kronor per kilo att köpa torkat älgkött i affären.

- Men det var ju gott, sa en flicka, som tydligen förväntade sig något annat. De som var vana att äta torkat renskött slängde sig på älgköttet eftersom de visste att de gillar det.

Anja Kjellsson, jaktvårdskonsulent

Vi bjöd även på rökt kött av vildsvin och hjort, vilket var en ny upplevelse för många. Vad vi inte tänkt på var de som är vegetarianer så till nästa år så får vi skärpa oss, vilket en av eleverna förnumstigt påpekade. En klart mycket positiv upplevelse var att eleverna var så intresserade och frågvisa så till nästkommande år så får vi se till att vi kan vara fler som tar hand om eleverna.

Sune Bodin och Henrik Falk

JUSTERINGAR OCH REGELÄNDRINGAR FÖR TROFÉMÄTNING

CIC beslutade den 11-12 september att med omedelbar verkan göra justeringar i den nya troféhandboken. Ändringarna gäller även i Sverige och trofémätare har att ta hänsyn till detta vid trofémätning som genomförs i Svenska Jägareförbundets regi. Justeringar i den svenska översättningen kommer att hanteras då CIC har gjort klart översättningarna på de officiella språken

Torktid: Den tid som måste förflyta fram till dess att trofén officiellt kan mätas kortas från 90 dagar till 30 dagar.

Mätbarhet: Kan man av någon orsak inte fastställa någon av de mått som ingår i den aktuella troféns grund för bedömning ska den trofén klassas som omätbar och inte tilldelas officiella poäng eller medalj.

Vem får mäta vad: Det tydliggörs att trofémätare bara officiellt får mäta de troféer de är utbildade för och man får inte göra en officiell mätning av egna troféer.

Skovelbredd älg: Skovelbredden på älg måste alltid mätas ovanför stängerna, även om vissa älgar har bredare skovlar på den nedre delen av hornet så är det det bredaste stället ovanför stängerna som ska noteras som skovelbredd.

Rekordlistor: CIC har i dag inga rekordlistor för troféer men arbetar för att få fram dessa. De kriterier som nu fastställdes för att vara aktuell för att hamna på rekordlista är följande:

För troféer inmätta före 2013:

- Detaljerat mätformulär.
- Vem som utförde mätningen.
- När mätningen genomfördes.
- Om mätningen gjordes enskilt eller på mäsas/event.
- Intyg att trofén är från frilevande vilt och inte manipulerat.
- Foto på trofén samt ID-nummer.

För troféer inmätta efter 2013:

- Trofén ska vara inmätt av tre olika trofébedömmare (CIC-godkända) från tre olika länder.
- Trofén måste vara inmätt med hel skalle.
- Endast frilevande vilt är aktuellt för rekordnotering.
- Foton från flera vinkar samt ID-nummer.

Björn Sundgren, troféansvarig

Läs mer på

<https://jagareforbundet.se/aktuellt/forbundsnyheter/2017/09/justeringar-fortydliganden-och-regeländringar/>

Från vänster tvåan Tomas Harrysson med Lilla My från region Syd, vinnaren Jonas Lundgren med Ester från Södermanland samt trean Harold Tvedten med Lucas från Uppsala.

RIKSMÄSTERSKAP I EFTERSÖK

Söndag 27 augusti genomfördes region Mitts regionsmästerskap i eftersök, ett mästerskap som också blev ett riksmästerskap då det också fanns inbjudna representanter från region Syd och region Norr. Platsen var strax utanför Uppsala, i skogarna i Norra Hagundas jaktvårdskrets.

Tävlingen innehöll tre moment, ett eftersök på cirka 1 300 meter där ett flertal svårigheter fanns i spåret, ett skyttemoment med både fasta och rörliga mål och ett teoripass.

När domarkollegiet var genomfört så konstaterade kommissarien att de hade sett ytterst kompetenta ekipage under dagen. Vinnande ekipage, som blev både Regionmästare och Riksmästare, var Södermanlands Jonas Lundgren med sin bayerska viltspårhund Ester.

Thomas Lindahl

FOTO: OSCAR LINDVALL

CWD-LÄGET INFÖR ÄLGJAKTEN

Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) har inlett övervakning av prionsjukdomen CWD i Sverige och vill få in prover från hjortdjur som uppvisar symptom. För detta spelar jägarkåren en viktig roll under älgjakten.

Prionsjukdomen CWD (Chronic Wasting Disease, avmagrings-sjuka hos hjortdjur) har konstaterats hos sex vildrenar och två älgar i Norge. Det finns en risk att sjukdomen sprids, eller redan finns, i Sverige. Möjliga symptom på CWD är avmagring, dålig hårrem, minskad skygghet, balans- och rörelseproblem, darrningar, hängande huvud och öron, tandgnissling, dregling, ökat vätskeintag och ökad urinering. Det kan räcka med några av dessa symptom för att SVA ska vilja ha prover.

Tänk på:

- Att inte avliva sjuka djur med huvud- eller nackskott. SVA behöver prover från hjärnan och lymfknotor kring nacken och behöver hela skallen i oskadat skick.
- Att vara noga med hygien om du hanterar ett sjukt djur.
- Kontakta SVA innan du skickar in djuret (telefon 018- 67 40 00, e-post vilt@sva.se).

SVA förbereder CWD-övervakning i större skala. Troligen kommer en EU-reglerad CWD-övervakning inledas 2018. Provtagning av trafikdödade djur med hjälp av eftersöksjägare väntas bli en viktig del av övervakningen. Det kan även bli aktuellt med prover från djur som fällts vid normaljakt.

<https://jagareforbundet.se/vilt/viltnyheter/2017/08/cwd-laget-infor-algjakten/>

GULD TILL GUNNAR GLÖERSEN

Jaktvårdskonsulent Gunnar Glöersen har tilldelats Svenska Jägareförbundets förtjänsttecken i guld för sina betydande insatser i förbundets tjänst. Gunnar Glöersen, som är jaktvårdskonsulent vid Jägareförbundets kontor i Karlstad, har i många år varit förbundets expert i rovdjursfrågor, inte minst rörande varg. Beslut om förtjänsttecken fattas av förbundsstyrelsen.

JÄMTHUNDEN POPULÄRAST BLAND JÄGARNA

Ny statistik från Agria Djurförsäkring visar att jämthunden är den mest populära jakthunden, tätt följd av hundar av blandras och drever. För jägare är det viktigt att hunden är frisk, stark och uthållig - tre egenskaper som är typiska för den svenska nationalrasen jämthund som är en av de friskaste raserna i landet.

SKICKA MATERIAL TILL NYHETSBRIVET

Målet med det interna nyhetsbrevet är att det ska komma ut den sista fredagen i varje månad. Skicka gärna material och bilder till Malou Kjellsson på malouk@telia.com.

VILTETS VÄRDE ÄR MER ÄN KRONOR OCH ÖREN

Det pågår en kraftfull och onyanserad offensiv mot det svenska viltet. Från olika håll påstås att såväl älg som kronhjort och kanske framför allt vildsvin är "skadedjur" i naturen. Viltet hävdas orsaka ohanterbara skador på skogen och för lantbruket. Krigsrubriker skvallrar om ett debattmässigt tonläge i falsett. Det hävdas vidare att viltstammarna är för stora generellt, att viltet är ett problem för klimatet, den biologiska mångfalden och att trafikolyckorna ökar explosionsartat. Detta påstås tvärsäkert utan att man samtidigt nämner dagens högintensiva produktionsmetoder, den ökande trafiken eller vilket vilt det är som egentligen åsyftas och dessutom till synes utan kunskap om hur stammarna såg ut förr. Stundvis förs debatten på en så låg nivå att man faktiskt undrar om debattörerna menar allvar.

För Svenska Jägareförbundets räkning är flera av frågorna självklara. Älgar, hjortar och vildsvin kan enligt oss aldrig ses som "skadedjur". Viltet är en viktig, förnyelsebar, välsmakande och klimatsmart resurs. För såväl jägarna som deras familjer och samhället i stort. Men det handlar såklart inte enbart om viltköttet.

Värdet som jakten, viltvården och naturupplevelserna skapar kan inte bara räknas i kronor och ören. Hur värderas en dag i skog och mark? Hur värderas en livsstil där naturen är en plats för såväl avkoppling som rekreation och i slutändan även samhällsnytta?

Viltet är en förnyelsebar tillgång och ska förvaltas på ett klokt sätt. Jägaren skördar av räntan, är selektiv i förvaltningen och garanterar att det finns kvar vilt för kommande säsonger och generationer. Allt annat skulle skapa sämre viltstammar och en eroderad biologisk mångfald. Många jägare är lantbrukare, många jägare är skogsägare och tvärt om. Det hållbara brukandet och den långsiktiga förvaltningen är ett fundament i vår gemensamma livsstil.

Skogsbruket har historiskt skapat välstånd, utveckling och jobb och kommer även i framtiden skapa stora värden för Sverige. Lantbruket bidrar till en levande landsbygd, öppna landskap och håller med livsmedel. Jakten och viltvården skapar kanske inte lika stora ekonomiska värden, men är en omistlig del av mångas livsstil och vardag. Det finns definitivt problem med skador på skog och grödor. Dessa måste vi effektivt lösa. Om vi samarbetar, ger ömsesidig respekt och skapar delaktighet går det betydligt enklare.

Men att som flera debattörer ignorera älgens symboliska och varumärkesmässiga betydelse för Sverige som nation är för oss helt verklighetsfrämmande. Jägareförbundet kommer alltid att stå på viltets sida i den debatten.

Inför årets älgjaktspremiär i de nordliga länen har några företrädare för skogsintresset ventilerat starka åsikter om hur förvaltningen har bedrivits och hur den ska bedrivas. De är missnöjda och viftar med piskan i mild förhoppning att de ideella krafterna som gör (och betalar för) jobbet ska lyda. Moroten i älgförvaltningen är undanstoppad. En pedagogik man kan fundera en hel del över.

Lika självklart som det är att jägarna och jaktlagen måste ta sitt ansvar som förvaltare av viltet, lika självklart måste det vara att andra brukare av naturen tar sitt ansvar. Hedra de avtal och överenskommelser som ingåtts.

Det finns trots allt demokratiska beslut, handslag, forskning och modeller för hur balans ska nås i skogen. Det senaste är blott fem år gammalt och mycket tyder på en god effekt om systemet bara får tid att verka fullt ut. Vi brukare har ett oerhört viktigt gemensamt ansvar. Låt oss fortsätta ta det ansvaret genom samverkan, delaktighet och respekt för brukandets fantastiska värden.

UTTALANDE: VARGTILLDELNINGEN LÖSER INTE PROBLEMEN

Svenska Jägareförbundets länsföreningar i mellersta Sverige, som alla hyser varg, är kritiska till den låga tilldelning för vinterns vargjakt. Vargtilldelningen löser inte problemen eller uppfyller intentionerna i riksdagsbeslutet om vargförvaltningen. Länsföreningarnas ordförande har gjort följande uttalande den 28 september:

Idag har fem länsstyrelser i mellersta Sverige beslutat om vinterns vargjakt. Den totala tilldelningen för jakt blev 22 vargar i fem olika revir. Från oss i Jägareförbundets länsföreningar, som lever med effekterna av vargen, är tilldelningen alldeles för snålt tilltagen.

Den svenska riksdagen har slagit fast att gynnsam bevarandestatus för vargen ska ligga inom intervallet 170-270 vargar, samt att koncentrationerna av varg - där stammen är som tätast - ska minska. Vi kan konstatera att vargstammen är större än vad riksdagen beslutat och att koncentrationerna inte har minskat sedan riksdagsbeslutet fattades 2013.

Trots att nya inventeringssiffror, med DNA-analyser, tydligt indikerar att vargstammen uppenbarligen är avsevärt större än vad tidigare inventeringsmetoder har visat syns inte detta i tilldelningsbeslut, eller hur länsstyrelserna avser att lösa problemet med förtätningarna i vargstammen. Detta anser vi på ett tydligt sätt visar att länsstyrelserna måste få större mandat och tydligare riktlinjer för hur vargstammen ska regleras och förtätningarna ska minskas från Naturvårdsverket.

Vi är medvetna om att länsstyrelserna har vissa regler att förhålla sig till och att deras uppgift att leva upp till intentionerna i riksdagsbeslutet inte är enkla. De länsvisa miniminivåerna är en sådan sak, som låser fast befintliga nivåer. Vi vill att dessa tas bort och ersätts av miniminivå för hela förvaltningsområdet. Den förändringen skulle underlätta arbetet med att minska koncentrationerna där de är som störst.

Det är vår bestämda uppfattning att ambitionen om att leverera en regional vargförvaltning i enlighet med riksdagsbeslutet går åt rätt håll - men att arbetet tar alldeles för lång tid. Därför måste tilldelningen av vargar ökas - redan till vinterns jakt - och särskild hänsyn i tilldelningen bör styras till områden där vargstammen är som tätast.

Ulf Berg, ordförande Jägareförbundet Dalarna
Ingemar Tönnerberg, ordförande Jägareförbundet Värmland
Ingvar Hellquist, ordförande Jägareförbundet Örebro
Emil Stolpe-Nordin, ordförande Jägareförbundet Västmanland
Johan Lundberg, ordförande Jägareförbundet Gävleborg
Jimmy Pettersson, ordförande Jägareförbundet Södermanland
Torsten Nilsson, ordförande Jägareförbundet Uppsala län
Olof Lublin, ordförande Jägareförbundet Stockholm

SÅ MÅNGA VARGAR FÅR SKJUTAS I VINTER

Torsdag 28 september kom länsstyrelsernas beslut. 22 vargar får fällas i vinterns licensjakt i de fem länen Värmland, Örebro, Västmanland, Gävleborg och Dalarna. Sex av vargarna får fällas i Värmlands län, inom Vimyrenreviret. Sex stycken får fällas i Dalarna (i Flatenreviret, söder om Smedjebacken) och lika många i Västmanland (Kölstareviret). I Gävleborg får två vargar fällas i Nyskogenreviret, och i Örebro län också två, i Kindla-reviret. Licensjakten pågår mellan 2 januari och 15 februari 2018.

JÄGAREFÖRBUNDET: "ETT HALVT STEG BAKÅT"

Torbjörn Lövbom, ordförande i Jägareförbundets rovdjursråd, är besviken över den totala tilldelningen vid årets vargjakt. Mest irriterad är han över att beslutande myndigheter hela tiden gör ändringar i systemet, vilket motverkar en långsiktig, förutsägbar och trovärdig vargförvaltning. Läs mer på <https://svenskjakt.se>